

1958

II. ŠP (31.5.–8. 6.)

Šel stejnou cestou jako ročník první coby celostátní přehlídka vítězných divadelních souborů STM a hlavní roli měla hrát „ideologie“ – v úvodníku k programové brožůře píše J. Loužil, tajemník ÚV ČSM: „Proto každé představení našich mladých ochotníků na Šrámkově Písku, které podnítí diváky k boji za světový mír a za podporu úsilí mezinárodního mírového hnutí vedeného Sovětským svazem, se stane důležitou zbraní pro vybudování krásné a šťastné budoucnosti pro všechny lidi na světě.“ Programová brožura se však spíše zabývá kulturními tradicemi a krásami města Písku...

Pokud vládly nad organizací prvního ročníku rozpaky, druhý už byl považován za lepší. „Některé inscenace by obstály i na JH,“ jak zmiňuje v OD Luboš Šterc, a to jak výběrem repertoáru, tak provedením. Opět společně vystupovaly mládežnické i dětské soubory. Program byl sestaven dokonce třemi porotami, ale každá měla naprosto jiné hledisko – česká vybírala mládežnické soubory (16–17 let), vojenská porota starší s věkovým průměrem cca 25 let a slovenská, která však „nebrala ohled na nový soutěžní řád“, ten byl právě rok v platnosti – do Písku vyslala slovenské soubory jen té nejvyšší kategorie C. Dokonce soubor ZO ČSM Pozemní stavby Nitra, který se v předchozím roce zúčastnil s Tajovského *Ženským zákonem* Jiráskova Hronova. A vypukl spor o nesouměřitelnosti výkonů, zda by na ŠP měl být vedle souborů začínajících i takový soubor...

Za nejlepší představení přehlídky byla označena hned dvě – mládežnický DS ZK Armaturka Myjava s hrou Alberta Hacketta *Deník Anny Frankové*, který získal první cenu ŠP, druhou si odvezl soubor Domu armády Olomouc za hru Pavla Kohouta *Taková láska*. Její autor do Písku dokonce přijel, ale představení prý neviděl... Obě představení zaujala „jiskrou talentu, nadšením a odpovědností“. Ostatní soubory, např. zmíněný nitranský soubor s hrou Jána Chalúpký *Kocúrkovo*, předvedly poměrně konvenční ochotnická představení. Zato úsilí o hledání vhodného repertoáru pro dětské soubory, preferované na prvním ŠP, se projevilo hned ve dvou novinkách: KDP Brno za hru Jarmily Kolářové *Ostrůvek přátelství* získal 1. cenu v kategorii dětských souborů, další novinkou byla hra Č. Sováka *Kouzelný věneček* v provedení Divadelního kroužku Osmileté střední školy Na Santošce Praha. Druhou cenu v kategorii dětských souborů dostal dětský soubor ZK Zbrojovka Brno za inscenaci A. Archipova *Zbojník Muchomor*. A program zpestřilo i jediné dětské operní představení (Jaroslav Křička, *Ogaři*) souboru Krajského pionýrského domu z Plzně. Oceněna byla také podpora profesionálů: brněnský herec Eduard Muroň, který již podruhé dovedl soubor KDP Brno k vítězství na ŠP, a také tehdy mladý tanečník a choreograf Pavel Šmok z plzeňského Divadla J. K. Tyla za spolupráci na Křičkově opeře. Luboš Šterc v recenzi pro OD 1958 připomíná ještě DK Osmileté střední školy Nové Město nad Váhem s hrou A. Šímy *Sněhurka a sedm trpaslíků* a další inscenace. DS Průmyslové školy z Kutné Hory se Zeyerovým *Radúzem a Mahulenou*, Vojenský divadelní soubor Rádobýl z Litoměřic s Klicperovým *Hadriánem z Římsů*, Železniční učiliště Brno s *Příisahou* Milana Jariše, Osmiletou střední školu v Nitře podle V. Erbena *Ztratil se hlásník Cibula*, Suchovo-Kobylna *Svatbu Krečinského* Jedenáctileté střední školy z Prahy Karlína a Jedenáctileté střední školy z Olomouce s inscenací Miloslava Stehlíka podle Makarenkova románu *Začínáme žít*.

Ročník hodnotily dvě tříčlenné poroty: šest představení dětských souborů Míla Mellanová, Viktor Doubek a Luboš Šterc a devět představení mládežnických souborů další tři porotci (Deylová, Malina a Vladimír Žáček). A nápad přeložit přehlídku na červen, kdy je v

Písku krásně, přijali účastníci jako zdařilý, ostatně zdařilá byla i veselice, karneval a průvod městem...

II. Šrámkův Písek nebylo jenom divadlo. Pořadatelský úspěch spočíval v tom, že se podařilo zorganizovat pěkný rámec celého festivalu. Zatímco loni soubory přijížděly pouze na představení, letos se většina souborů zdržela 3–5 dní a dobře je využila k poučení i rekreaci. [...] Problémem byl výběr slovenských souborů [...] zatímco české soubory se upřímně snažily o dobrý repertoár, oba slovenské soubory nepřesvědčily. [...] Stále bylo v Písku mnoho představení nehotových – odpovědnost je na těch, kdo soubory do Písku vyslali. (Šterc, Luboš. II. ŠP – úspěch ochotnického mládí. OD 1958, roč. 4, č. 8, s. 184–185)

Pro sezónu 1958–1959 byla divadelní část STM organizačně odtržena od ostatního soutěžení. Důsledkem byl její nevalný průběh. Souborům ČSM se většinou nedostávalo ani takové metodické pomoci jako ostatním, což byl mimo jiné důsledek toho, že okresní výbory a sekretariáty ČSM zpravidla ignorovaly evidenci svých souborů, neměly s nimi žádný kontakt, často o nich ani nevěděly. [...] STM i v tomto ročníku stála nebo padala finančně s rozpočty osvětových domů a s agilitou jejich poradních sborů, které se však mnohde o mládežnických představeních dovídaly buďto pozdě, nebo vůbec ne. Přihlášky do soutěže a termíny soutěžních představení se totiž hlásily na okresních sekretariátech ČSM, kde se zpravidla ztratily. [...] Tento organizační hazard byl pro další vývoj zvláště bolestivý v době, kdy zájem mladých lidí o divadlo prokazatelně rostl – svoji roli zde nepochybně sehrála i celostátní soutěž v hrách pro děti a mládež [nových, pozn. ed.] organizovaná lépe – a byl dokonce podle statistik z řady okresů větší než jejich zájem o kterýkoliv jiný obor amatérské umělecké tvorby. (Beneš, Jiří. Šrámkův Písek a souvislosti. AS, 1966 roč. 3, č.6, s.4–8)